15/01/2022

Τα συμπεράσματα από το Διεθνές Συνέδριο Θρησκευτικής Διπλωματίας για το Άγιον Όρος

/ Αγιορείτικα

“Η ησυχαστική παράδοση του Αγίου Όρους αναδεικνύεται σε πνευματικό τροφοδότη και αποτελεί ταυτοτικό χαρακτηριστικό επιρροής με διαχρονική ισχύ, της οποίας ο οικουμενικός χαρακτήρας εδράζεται στην ελκτική δύναμη που ασκεί το Άγιον Όρος αλλά και στην συμφυή ακτινοβολία του βιώματος και του πνευματικού έργου”, είπε μεταξύ άλλων ο Αρχιμανδρίτης Αρίσταρχος Γκρέκας, Επίκ. καθηγητής Θεολογίας στο ΕΚΠΑ, ο οποίος ήταν ένας από τους ομιλητές στο 3ο Διεθνές Συνέδριο Θρησκευτικής Διπλωματίας για το Άγιον Όρος με θέμα η «Διεθνής Διάσταση του Αγίου Όρους. Λίκνο Πολιτισμού και Πνευματικότητας».

Το Διεθνές Συνέδριο Θρησκευτικής Διπλωματίας για το Άγιον Όρος διοργάνωσε το Ινστιτούτο Εξωτερικών Υποθέσεων, η Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας του υπουργείου Εξωτερικών και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Εργαστήριο «Εκκλησία και Πολιτισμός» Θεολογικής Σχολής), ενώ το στηρίζουν το περιοδικό Foreign Affairs The Hellenic Edition και η Αιγέας ΑΜΚΕ.

Μεταξύ των ομιλητών του συνεδρίου, που πραγματοποιήθηκε στις 11, 12 και 13 Ιανουαρίου, ήταν ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Αρχιμανδρίτης Εφραίμ καθώς και ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας, Αρχιμανδρίτης Ελίσσαίος. Η δημοσιογράφος Μαρία Γιαχνάκη ήταν συντονιστής της θεματικής ενότητας: “Στην υπηρεσία του Αγίου Όρους”.

Χαιρετισμό στο συνέδριο απηύθυνε ο υφυπουργός Εξωτερικών, Ανδρέας Κατσανιώτης ενώ μίλησαν διακεκριμένοι επιστήμονες και μέλη της και ακαδημαϊκής κοινότητας. Στη θεματική ενότητα “Παγκόσμια Ακτινοβολία του Αγίου Όρους” συμμετείχαν ο Διοικητής του Αγίου Όρους, Αθανάσιος Μαρτίνος και ο Πρέσβυς των ΗΠΑ Geoffry R. Pyatt. Ο Γενικός Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας Ιωάννης Χρυσουλάκης έκανε εισήγηση με θέμα «Η ήπια ισχύς του Αγίου Όρους».

Στα συμπεράσματα του συνεδρίου ο πρόεδρος του Ινστιτούτου Εξωτερικών Υποθέσεων και του “ Foreign Affairs The Hellenic Edition” Λουκάς Κατσώνης είπε ότι «Το Άγιον Όρος έχει τεράστια ιστορία, σημασία, και βάρος για εμάς τους Έλληνες. Πολλοί από εμάς γνωρίζουμε τον παγκόσμιο ρόλο του ως θεματοφύλακα πολιτισμού, πέρα από τον λαμπρό ρόλο του στην πνευματικότητα. Και βεβαίως, γνωρίζουμε ότι η Αθωνική Πολιτεία είναι ζωντανή, ζωηρή, και συμμετέχουσα ενεργά σε σχεδόν όλες τις πολιτικές και κοινωνικές διεργασίες της σύγχρονης εποχής, εντός και εκτός ελληνικών συνόρων». Και συνόψισε τα συμπεράσματα του συνεδρίου στα εξής τρία:

-Πρώτον, **το Άγιον Όρος αντιμετωπίζει σήμερα νέα προβλήματα όπως και ο υπόλοιπος κόσμος, ιδίως δε την κλιματική αλλαγή**. Οι κρατικοί ανταγωνισμοί, τα οικονομικά προβλήματα και η επέλαση της τεχνολογίας που περιπλέκει τις δραστηριότητες των εθνών, επηρεάζουν και την Αθωνική Πολιτεία, και κάτι πρέπει να κάνουμε γι αυτό.

-Δεύτερον, **το Άγιον Όρος, πέρα από την εσωτερική πνευματικότητα και τον αναχωρητισμό του μοναστικού βίου, λάμπει και επηρεάζει ανθρώπους σε όλα τα πλάτη και μήκη του κόσμου. Το πνευματικό και κοινωνικό έργο που εκπέμπεται από το Άγιον Όρος δεν είναι μόνο ιστορικό, είναι και σύγχρονο και πρέπει να βοηθηθεί ώστε να ενταθεί**

.

-Τρίτον, **υπάρχει πλήρης σύμπνοια σχετικά με την ανάγκη το Άγιον Όρος να προστατευθεί ώστε να συνεχίσει τον υπερχιλιετή βίο του για τα επόμενα χίλια χρόνια και ακόμη περισσότερα. Ήδη η επίσημη ελληνική πολιτεία στηρίζει, όπως και η Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και πολλοί εύποροι ή και λιγότερο εύποροι πολίτες, ώστε να γίνονται έργα υποδομών και συντήρησης. Αυτό πρέπει να, και θα συνεχιστεί.**

Όπως είπε ο Αρχιμανδρίτη Αρίσταρχος Γκρέκας, Επίκ. καθηγητής Θεολογίας στο ΕΚΠΑ: «Η ησυχαστική παράδοση του αγίου όρους αναδεικνύεται σε πνευματικό τροφοδότη και αποτελεί ταυτοτικό χαρακτηριστικό επιρροής με διαχρονική ισχύ. Για να τονίσει ότι: «**Ο οικουμενικός χαρακτήρας της προαναφερθείσας επιρροής εδράζεται σε δύο βάσεις: στην ελκτική δύναμη που ασκεί το Άγιον Όρος αλλά και στην συμφυή ακτινοβολία του βιώματος και του πνευματικού έργου. Η οικουμενική του διάσταση απορρέει και από το γεγονός ότι υπάγεται υπό την πνευματική δικαιοδοσία της Μεγάλης του Χριστού Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, διατελεί δηλαδή υπό την ανώτατη πνευματική εποπτεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως**».

Στη θεματική ενότητα «Γυναίκες και Αγιον Ορος» η ευρωβουλευτής Άννα Μισέλ Ασημακοπούλου είπε: «Η πίστη και η πνευματική μας ζωή, από την άλλη πλευρά, θεμελιώνονται στη βάση ισχυρών συμβολισμών, που συχνά θεσμοποιούνται μέσα στον χρόνο, όπως το «άβατο». **Το Άγιο Όρος, μπορεί να είναι Μνημείο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, πυρηνικό στοιχείο όμως της πολιτιστικής του ταυτότητας είναι το «άβατο» και συγκεκριμένα η πνευματική και συμβολική του διάσταση. Και αυτό οφείλουμε να το σεβαστούμε όλοι, ανεξάρτητα από τις θρησκευτικές μας πεποιθήσεις».** Στο πλαίσιο αυτό, τίθενται προς συζήτηση και αμφισβητούνται θρησκευτικοί θεσμοί όπως το «άβατο» στο Άγιο Όρος, το οποίο κρίνεται με όρους «εκκοσμίκευσης» και εξέλιξης του δυτικού πολιτισμού, με κυρίαρχο επιχείρημα τον σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ισότητα των δυο φύλων. Στη συγκεκριμένη συζήτηση, όμως, δεν λαμβάνεται υπόψη η συμβολική αξία του «αβάτου» και η σημασία του στη συνείδηση των ορθόδοξων πιστών, γυναικών και ανδρών, εδώ και μια χιλιετία»

Όπως τόνισε ο καθηγητής –Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής του Γκρατς Pablo Argárate «αρκετοί μοναχοί της παράδοσης του Αγίου Βενέδικτου (βενεδικτίνοι και τραππιστές) έχουν προσκυνήσει στο Όρος και μάλιστα έχουν περάσει εκεί μεγάλα χρονικά διαστήματα και αργότερα ανέφεραν σε δυτικούς αναγνώστες και

ακροατές τις βαθιές πνευματικές τους εμπειρίες στο Άγιο Όρος».

Ο καθηγητής αναφέρθηκε σε ταινία λέγοντας ότι «Πριν από λίγα χρόνια, το 2015, η αυστριακή και η γερμανική τηλεόραση γύρισαν μια θαυμάσια ταινία με τίτλο Athos. Πέρα από αυτόν τον κόσμο. Ένα πνευματικό ταξίδι γεμάτο γαλήνη και ενσυνειδητότητα στο Άγιον Όρος (Athos. Im Jenseits dieser Welt. Eine spirituelle Reise voller Frieden und Achtsamkeit zum heiligen Berg Athos). Σε αυτό παρακολουθούμε και ακούμε τις διαφορετικές και βαθιές πνευματικές εμπειρίες ορθόδοξων μοναχών που μιλούν στα ελληνικά και με γερμανικούς υπότιτλους. Η ταινία αυτή έχει προβληθεί με επιτυχία σε κινηματογραφικές αίθουσες και στην τηλεόραση. Στο υποχρεωτικό μάθημα που διδάσκω στο πανεπιστήμιο του Γκρατς, με τίτλο Χριστιανική Πνευματικότητα, αφιερώνω μία από τις τρεις συναντήσεις με τους φοιτητές, στην παρακολούθηση και αργότερα στον σχολιασμό ολόκληρης αυτής της ταινίας Με αυτή την έννοια, το Άγιο Όρος αντανακλά το μυστήριο της Εκκλησίας, τις ενέργειες και τη ζωτικότητα του Αγίου Πνεύματος, οι ενέργειες του οποίου στηρίζουν και οδηγούν σε πλήρη πραγμάτωση τον κόσμο και ολόκληρη τη κτίση»’.

Ο Ιερομ. Θεόφιλος Παντοκρατορινός εστίασε στο ότι «**Η Αγιορειτική Μοναστική Πολιτεία δεν είναι απλώς μόνο ένα ιστορικό, πνευματικό και πολιτισμικό φαινόμενο, ένα στατικής μουσειακής και προσκυνηματικής μορφής σύνθεμα, αλλά μία ζώσα κοινωνία μοναχών, με δικό της σύστημα θεσμών και αυτοδιοικήσεως, πού λειτουργεί διαρκώς και αδιάσπαστα πάνω από χίλια έτη, με βάση ακριβώς τούς θεσμούς και κανόνες, πού ανατρέχουν επίσης σε μία περίοδο χιλίων και πλέον ετών και λειτουργούν αυτούσιοι ως σήμερα**».

Ο Ιωάννης Παναγιωτόπουλος αναπληρωτής καθηγητής Θεολογίας του ΕΚΠΑ τόνισε: « Σήμερα στο Άγιον Όρος ως υπαγόμενο στην κυριαρχία του Ελληνικού Κράτους, ισχύει και εφαρμόζεται το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Βεβαίως, προβλέφθηκαν αποκλίσεις ήδη κατά την ένταξη της Χώρας μας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, ενώ ακολούθησαν και άλλες συνθήκες που προέβλεψαν την ειδική θέση του Αγίου Όρους. Όμως, το Άγιο Ορος περισσότερα έδωσε παρά έλαβε, μετατράπηκε σε αυτόν τον αιώνα που είναι αναπόσπαστο τμήμα της Ελληνικής επικράτειας, σε πνευματικό φάρο και καθοδηγητή του Ελληνικού λαού, κέντρο της πνευματικής και εθνικής μας αυτοσυνειδησίας, σημείο αναφοράς. Η συμμετοχή όλων μας εδώ, δεν είναι τυπική, είναι για να ενισχύσει και να υπενθυμίσει ότι θα συνεχίσουμε με την ίδια αποφασιστικότητα να πράττουμε όσα μας δίδαξαν οι προγονοί μας, προστατεύοντας τις εστίες μας και διατηρώντας ζώσα την πίστη και την αφοσίωση στη ιδανικά μας».

Διαβάστε ακόμη

Στο Άγιον Όρος αφιερωμένο το 3ο Διεθνές Συνέδριο Θρησκευτικής Διπλωματίας

3ο Διεθνές Συνέδριο Θρησκευτικής Διπλωματίας (ΒΙΝΤΕΟ)